

Region Náměšťsko

1:120 000

0km 2km 4km 6km 8km 10km

- | | | | |
|---|---------------------------------|---|-------------------------------|
|  | Církevní památky |  | Zajímavosti a unikáty |
|  | Díla umělců |  | Technická památka |
|  | Stopy slavných osobností |  | Tvrz |
|  | Zámek |  | Zřícenina |
|  | Muzea a galerie |  | Sepulkrální architektura |
|  | Rozhledny a vyhlídková místa |  | Parky, obory a přírodní prvky |
|  | Městská památková zóna |  | Zvláště chráněná území |
|  | Sochařská a drobná architektura | | |

VYBRANÉ TURISTICKÉ ZAJÍMAVOSTI REGIONU

ZŘÍCENINY

- 1. Zřícenina hradu Kokštejn, Hartvíkovice**
49° 9' 46.99"N, 16° 5' 21.48"E

Skalní masiv tyčící se do výšky necelých 50 m nad hladinou Dalešické přehrady byl od 14. století místem, kde stával gotický hrad zvaný Kufštejn, Kopštejn nebo také Kokštejn. Do dnešní doby se nám fragmentárně zachovaly některé části hradu a zejména pozůstatky fortifikačního systému v jeho blízkosti. Skalní útvar nazývaný Kufštejn se původně vypínal do výšky přes 100 m nad řekou Jihlava, dnes je do poloviny zatopen Dalešickou přehradou. Po první světové válce získalo místo název na počest amerického prezidenta Wilsonova skála a byla zde vybudována vyhlídka.

- 2. Zřícenina hradu Lamberk, Březník**
49°9'56.355"N, 16°10'5.692"E

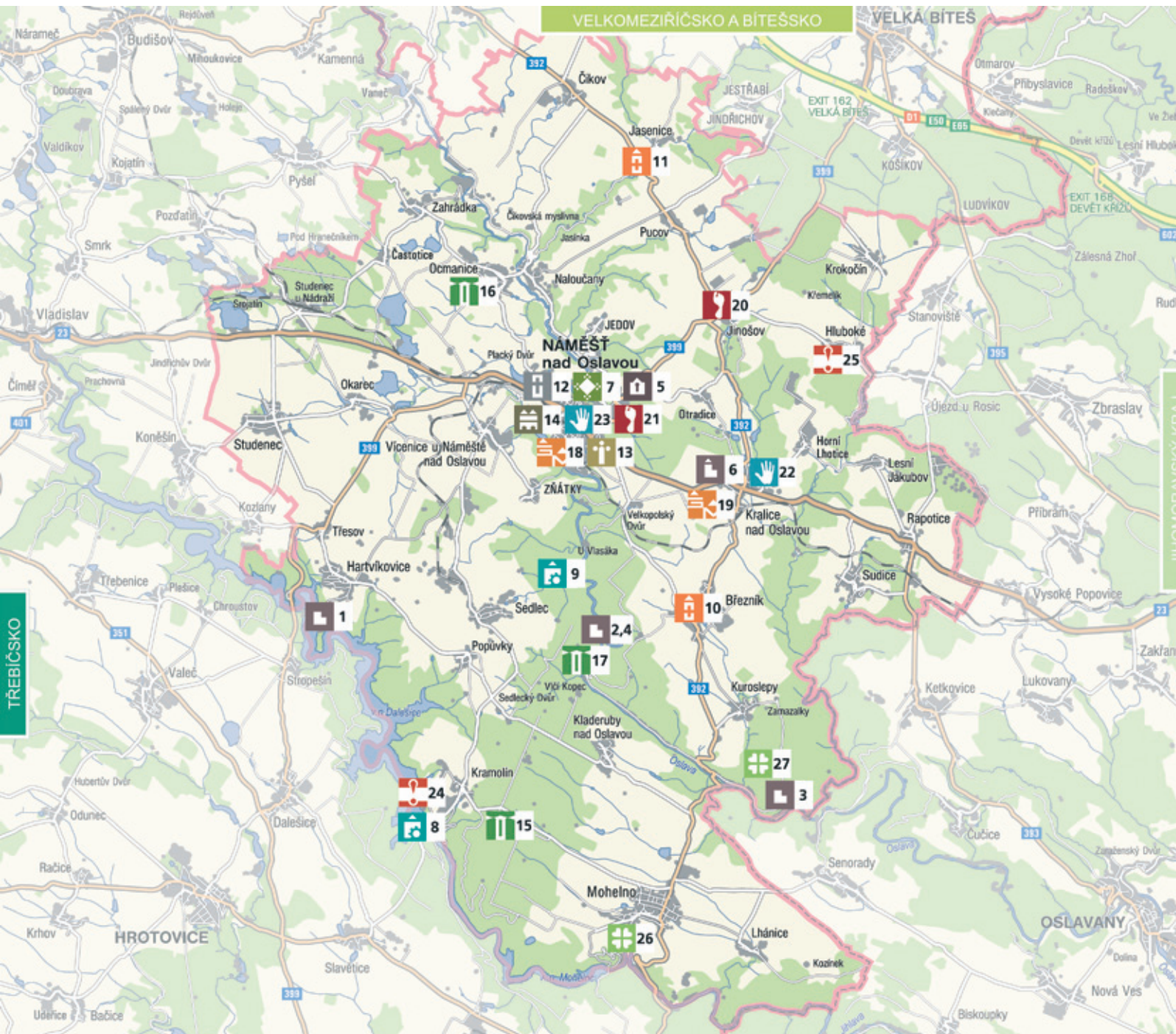
Nad údolím meandrující řeky Oslavy necelé dva kilometry jihozápadním směrem od obce Březník se na podlouhlém skalnatém ostrohu tyčí od 70. let 14. století hrad Langenberg, dnes zvaný Lamberk. Hrad byl obýván necelých sto let. Jeho historie byla sice krátká, ale o to více bouřlivá. Páni z Lamberka se proslavili po širokém okolí jako loupeživí rytíři, nejslavnější z nich se jmenoval Jan Sokol.

- 3. Zřícenina hradu Kraví Hora, Kuroslepy**
49°8'21.075"N, 16°13'46.131"E

Hrdý hrad Kraví Hora, vypínající se od 14. století na kopci nad řekou Oslavou nedaleko jejího soutoku s Chvojnící, býval ve své době obávaným loupežnickým sídlem. Do

>>>>

www.dedictvivysociny.cz



Evropská unie
Evropský fond pro regionální rozvoj
Investice do vaší budoucnosti



Kraj Vysočina

Investice do vaší budoucnosti. Spolufinancováno Evropskou unií z Evropského fondu pro regionální rozvoj a krajem Vysočina.
Vydal: Krajský úřad kraje Vysočina, Odbor kultury, památkové péče a cestovního ruchu, květen 2011, Žižkova 57, 587 33 Jihlava,
tel.: 564 602 111, www.kr-vysocina.cz

Nepronajím.

dnešní doby se z jeho pyšných zdí dříve naplněných bohatstvím zachovaly pouze nepatrné pozůstatky. Majestátnost gotického hradu však z tohoto místa obklopeného nádhernou přírodou dýchá dodnes.

4. Zřícenina hradu Sedlec, Sedlec 49°9'59.056"N, 16°10'14.015"E

Zříceniny malého Sedleckého hradu, kterému se říká také Nový hrad, leží v záhybu nad malebnou řekou Oslavou. Na protější straně řeky se nacházejí zříceniny hradu Lamberka. Oba hrady se na sebe přes řeku dívají již déle než šest století. Hradní dvojici potkal stejný osud, zkáza z rukou vojsk ničících po roce 1440 vzpurná sídla.

ZÁMKY

5. Zámek Náměšť nad Oslavou 49°12'30.813"N, 16°9'47.928"E

Původní hrad ze 13. století byl moravskými pány ze Žerotína přebudován v letech 1565–1578 na honosné renesanční sídlo, které se zachovalo v téměř nezměněné podobě dodnes. Další majitelé panství, Werdenbergové, nechali provést některé úpravy interiéru zámku, především slavnostního sálu (nyní knihovna) s předsálím. Klenby obou místností vyzdobil malbami v letech 1673–1676 C. Tencalla. Významné období začíná Náměšť za vlády Haugwitzů, kteří panství vlastnili téměř 200 let až do doby, kdy o majetek v roce 1945 přišli. V letech 1946–1947 byl zámek adaptován na letní sídlo prezidenta republiky Edvarda Beneše. Projekt této adaptace vypracoval architekt Otokar Opalek z Brna. Státní zámek nabízí prohlídku interiéru. Součástí areálu je malá francouzská zahrada a anglický park.

TVRZE

6. Tvrz Kralice nad Oslavou 49°12'0.484"N, 16°12'6.405"E

Kralice vznikly tak, že se zde usídlili „králíci“, tedy lidé věrní králi. Místní vladykové, Kraličtí z Kralic, si zde už ve 2. polovině 14. století postavili gotickou tvrz. Ta byla ve 40. letech 16. století přestavěna na renesanční zámček. Dnes už ale na místě najdeme bohužel zbytky zdí a sklepení. V případě zájmu o prohlídku Vám ji umožní pracovníci Památníku Bible kralické.

PARKY, OBORY A PŘÍRODNÍ PRVKY

7. Zámecký park, Náměšť nad Oslavou 49°12'33.37"N, 16°9'49.595"E

TECHNICKÉ PAMÁTKY

8. Vodní elektrárna, Dalešice 49°7'30.65"N, 16°7'20.073"E

Dalešická přehrada neláká jen zájemce o krásné koupání a letní aktivity, ale i obdivovatele industriální architektury. Přecherpaná vodní elektrárna, která je unikátním technickým dílem, byla dostavěna v roce 1978. Postavena byla v souvislosti s výstavbou jaderné elektrárny Dukovany. Elektrárnu je možno navštívit v rámci prohlídek zajišťovaných zdejšími informačním centrem.

9. Čertův mostek, Sedlec 49°10'34"N, 16°9'22"E

Čertův mostek, menší kamenná stavba s jedním segmentově zaklenutým obloukem, křížuje přítok Oslavy potok Hučák. V okolí mostku jsou k vidění vodopádky a malebná přírodní scenérie.

CÍRKEVNÍ PAMÁTKY

10. Kostel Nanebevzetí Panny Marie, Březník 49°10'21.908"N, 16°11'48.336"E

Tento starobylý kostel se řadí mezi nejstarší na Moravě, snoubí se v něm prvky románské i gotické architektury. Ačkoli prošel ve druhé polovině 18. století částečnou přestavbou, dodnes jsou na něm dominantní prvky z 12. až 14. století. Zajímavostí, kterou se může zdejší kostel také pyšnit,

jsou tři zvony odlité v letech 1491, 1497 a 1559. Uchování tolika zvonů vysokého stáří, které nebyly v minulosti zničeny živelními pohromami a byly uchráněny před rekvírováním zvonů během dvou světových válek, je opravdu unikátní.

11. Kostel sv. Klimenta, Jasenice 49°15'25.502"N, 16°9'59.726"E

Starobylý kostelík sv. Klimenta je výraznou dominantou a stojí zde již od 13. století. Na stavbě jsou patrné dozvyky románského slohu i prvky vzkvétající gotiky. Plechová postava světce, jemuž je kostel věnován, se objevuje na vrcholku makovice na věži.

SEPULKRÁLNÍ ARCHITEKTURA

12. Hrobka Haugwitzů, Náměšť nad Oslavou 49°12'34.967"N, 16°9'24.448"E

Empírová hřbitovní kaple z let 1822–1825 byla postavena jako rodová hrobka majitelů náměštského panství Haugwitzů za Jindřicha Viléma Haugwitze podle návrhu vídeňského architekta Josefa Kornhäusela. Mramorové skulptury v interiéru jsou dílem vídeňského sochaře Josefa Kliebera.

SOCHAŘSKÁ A DROBNÁ ARCHITEKTURA

13. Most se sochami světců, Náměšť nad Oslavou 49°12'24.572"N, 16°9'32.509"E

Barokní most přes řeku Oslavu dal postavit majitel náměštského panství hrabě Václav Adrian z Enckenwurtu v roce 1737 na místě staršího mostu stržného povodní. V roce 1744 byl most vyzdoben 20 barokními sochami, které pohledově umocňují jedinečnost této stavby. Ne náhodou se náměštskému mostu říká „malý Karlův most“.

MĚSTSKÁ PAMÁTKOVÁ ZÓNA

14. Městská památková zóna Náměšť nad Oslavou 49°12'27.813"N, 16°9'24.183"E

Barokní most z roku 1737 se sedmi oblouky osazenými sochami světců tvoří spojnici mezi břehy Oslavy. Na pravém břehu řeky se rozprostírá historické jádro, tvořené dominantní ulicí lemovanou převážně jednopatrovými, podélně řazenými domy, vybudovanými na starších parcelách v průběhu 17. a 18. století. Najdeme zde i většinu církevních staveb (kostel sv. Jana Křtitele, fara, špitál, hřbitov s hrobkou Haugwitzů). Levému břehu dominuje rozlehlý zámecký areál (národní kulturní památka) a bývalý kapucínský klášter, v jehož prostorách byla později zřízena manufaktura na výrobu látek. Svoji barokní podobu získala Náměšť po rozsáhlých požárech v 18. století.

ROZHLEDNY A VYHLÍDKOVÁ MÍSTA

15. Rozhledna Babylon, Kramolín 49°7'37.546"N, 16°8'55.713"E

Jedna z nejstarších rozhleden na Moravě se tyčí se na temeni Zeleného vrchu (491 m n. m.) nad obcí Kramolín. Kamennou empírovou věž dal postavit v roce 1831 majitel náměštského panství hrabě Jindřich Vilém Haugwitz pro potřeby zeměměřičů. Po dubových točitých schodech se vystoupá do výšky 18 metrů. Hlavní místnost má strop vyzdobený motivy zvěrokruhu.

16. Rozhledna Ocmnice 49°13'39.473"N, 16°7'3.352"E

Rozhledna Ocmnice byla postavena nad podzemní nádrží vodojemu v letech 2003–2004. Dřevěná stavba ve tvaru osmibokého jehlanu s vnitřním kovovým schodištěm je v letním období volně přístupná návštěvníkům. Umožňuje výhled na blízké okolí, obec Ocmnice a nedalekou Náměšť nad Oslavou.

17. Altán Gloriet, Sedlec 49°9'45.664"N, 16°9'56.576"E

Novogotický altán Gloriet nabízí jedinečnou vyhlídku na boční stráž zvanou Divoká rokle, kde se nespoutaná řeka

mění v burácející peřeje a vodopády. Drobná architektura byla zpestřením rozsáhlého parku rozprostírajícího se kolem záměčku Vlčí kopec, který nechal v letech 1829–1830 vystavět hrabě náměštského panství Jindřich Vilém III. Haugwitz.

GALERIE, MUZEA, PAMĚTNÍ SÍNĚ

18. Městské muzeum v Náměšti nad Oslavou 49°12'25.059"N, 16°9'25.41"E

Muzeum se nachází v budově Staré radnice na náměstí. Součástí muzea jsou dvě stálé expozice – Pamětní síň Ondřeje Knolla a Papírníkova tiskárna. Dále se zde nachází galerie, v níž jsou instalovány krátkodobé výstavy různých žánrů. Pamětní síň Ondřeje Knolla je koncipována jako fotografický ateliér a dokumentuje život a dílo tohoto mezinárodně uznávaného náměštského fotografa. Je možné si zde prohlédnout techniku používanou k fotografování a výrobě fotografií z 1. poloviny dvacátého století.

V tiskárně Viléma Papírníka se návštěvníci mohou podívat na historické stroje a nářadí a zároveň se seznámit s technikou tiskařského řemesla. Také je možné vlastnoručně si vyzrazit na historickém stroji na ruční papír emblém náměštského znaku. V tiskárně je i koutek, kde si sabzu písma mohou vyzkoušet i děti.

19. Památník Bible kralické v Kralicích nad Oslavou 49°12'0.484"N, 16°12'6.405"E

O jedné z nejvýznamnějších renesančních českých literárních památek – Bibli kralické – se v českých školách učí všechny děti. Tento český překlad bible byl vytištěn někdy mezi roky 1579–1594 v místní tiskárně Jednoty bratrské. Na původním místě tiskárny dnes návštěvníky vítají pouze odkryté rozvaliny kralické tvrze. V jejich sousedství však mezi roky 1967 a 1969 vznikl na základě architektonického a urbanistického návrhu architekta prof. Bohuslava Fuchse Památník Bible kralické. Díky památníku se mohou návštěvníkům prezentovat výsledky archeologických výzkumů, které zde byly prováděny od roku 1956. Při nich byly nalezeny četné doklady významu kralické tvrze jako úkrytu Jednoty bratrské – tiskařské nářadí, kovové litery, mezernice, ozdůbky i unikátní tiskařský lis. Expozice představuje historii tiskárny od počátku její činnosti v Ivančicích až po konečný zánik v Lešně, ale hlavní důraz klade na vrcholné působení v Kralicích nad Oslavou. Seznamuje návštěvníka s vůdčími osobnostmi tiskárny, bohatstvím její produkce i vlastním pozadím práce kralických tiskařů.

STOPY SLAVNÝCH OSOBNOSTÍ

20. Jinošov

Otokar Březina (básník)
působíště – budova bývalé školy č. p. 24
(pamětní deska) 49°13'52.403"N, 16°11'41.403"E

21. Náměšť nad Oslavou Eduard Beneš (prezident)

letní sídlo – zámek 49°12'30.813"N, 16°9'47.928"E

DÍLA UMĚLCŮ

22. Kralice nad Oslavou Bohuslav Fuchs (architekt)

Památník Bible Kralické 49°12'0.484"N, 16°12'6.405"E

23. Náměšť nad Oslavou Josef Winterhalter st. (sochař)

sochařská výzdoba mostu
49°12'24.572"N, 16°9'32.509"E

ZAJÍMAVOSTI A UNIKÁTY

24. Plavba lodí po Dalešické přehradě 49°7'51.503"N, 16°7'13.585"E

Od roku 2007 brázdí vlny Dalešické přehrady loď Vysočina s kapacitou 150 cestujících. Na loď lze po pravidelné trase nastoupit na několika místech

a naplánavat si výlet podle svých časových možností, fyzických sil a vlastních představ. K lodním zastávkám se dostanete po vyznačených cykloturistických trasách.

25. Evangelický hřbitov (nejmenší hřbitov v ČR), Hluboké 49°13'24.038"N, 16°13'43.842"E

Evangelický hřbitov v obci Hluboké je oficiálně evidovaným nejmenším hřbitovem na území ČR, co zaregistrovala i Agentura Dobrý den z Pelhřimova. Na celkové vnitřní ploše hřbitova 102 m² se nachází celkem 7 hrobů. Zeď hřbitova lemují staleté stromy.

ZVLÁŠTĚ CHRÁNĚNÁ ÚZEMÍ

26. Národní přírodní rezervace Mohelenská hadcová step 49°6'28.888"N, 16°11'16.782"E

Rozsáhlý soubor xerothermních společenstev hadcové skalní stepi, teplomilných trávníků a hadcových borů představuje unikátní území z řady hledisek. Fyzikální a chemické vlastnosti hadců spolu s členitostí reliéfu a proměnlivostí topoklimatických podmínek jsou příčinami neobyčejné pestrosti vegetace, květeny i zvířeny. Specifika hadcového podloží ovlivnila i vznik některých morfologických zvláštností flóry i fauny, zejména nanisům. Přírodní fenomény tohoto jedinečného území zpřístupňují dva okruhy naučné stezky.

27. Přírodní rezervace Údolí Oslavy a Chvojnice 49°8'30.365"N, 16°13'23.679"E

Jedná se o rozsáhlý a velmi cenný komplex přírodě blízké zejména lesní, ale i nelesní vegetace, tvořené zejména hercynskými dubohabřinami, suťovými lesy, acidofilními teplomilnými doubravami, úzkolistými suchými trávníky, skalní vegetací s kostřavou sivou, štěrbínovou vegetací silikátových skal a drolin a makrofytní vegetací vodních toků a výskytom celé řady ohrožených druhů rostlin a živočichů. Pro svou divokost a jedinečnost přírodní scenerie je území častým a vyhledávaným turistickým cílem.



^ Národní přírodní rezervace Mohelenská hadcová step